

Consultatiebijeenkomst CIIC AL3.1 IX Labs

Dit is het transcript van de Consultatiebijeenkomst IX Labs van CIIC i.s.m. TNO op 1 september 2025.

Noot: dit is een automatische transcriptie die ter volledigheid wordt aangeboden, onder meer om via een zoekopdracht eenvoudiger terug te kunnen vinden wanneer iets is gezegd. Via ciic.nl/calls/ix-labs is alle informatie over dit traject terug te vinden, waaronder een handmatig geschreven verslag en de slides van de getoonde presentaties. De [video is hier terug te kijken](#).

Joram Nauta 00:12-03:07

Goedemorgen allemaal. Als het goed is, kunnen jullie mij horen en zien. Wij wensen jullie allemaal een goede morgen alvast. We beginnen zometeen met de uitzending. We zien dat er ontzettend veel mensen nog aan het binnenkomen zijn. Heel fijn dat er zoveel belangstelling is voor deze bijeenkomst. Zoals jullie willen weten hebben we een korte voorstelronde waar we zometeen mee beginnen. Mijn naam is Joram Nauta. Ik ben de programmamanager voor CIIC. En misschien is het goed om vooraf even aan te geven dat er opnames worden gemaakt.

Joram Nauta 03:13-07:01

Ik zou het heel fijn vinden als iedereen ook zijn microfoon en zijn camera uitzet die niet presenteert. Dat helpt. Ja. En dan hebben we zometeen ruim de tijd om met jullie de komende periode te gaan hebben over de poll AL 3.1. Waar het gaat over het maken van nationale IX-labs. We hebben een moderator. Als jullie vragen hebben, kunnen jullie in de chat vragen stellen. Die worden naar ons toegebracht. En kunnen wij dan ook behandelen. En voordat ik iets meer ga vertellen over het programma zelf, lijkt het me goed om even stil te staan bij wie hier vandaag gaan presenteren en waarom we een presentatie houden. Jullie krijgen zometeen een kick-off van Heleen Rouw, de programmadirecteur van CIIC. Die zal iets gaan vertellen over het programma als geheel en de plaats die de nationale IX Labs meenemen in dit grote programma. Ik geef daarna het woord aan Gjalt Loots, als community manager van de IX Labs. Hij zit hier naast mij. Gaat hij iets vertellen over de scope van de call. En ik als programmanager zal vervolgens afsluiten om iets te vertellen over het proces en de procedure die we gaan volgen om de call straks ook te kunnen starten. En wat er van deelnemers wordt verwacht om deel te kunnen nemen. En hoe we dat gaan opbouwen met elkaar. Misschien nog even goed. We hebben op 5, 10 juli een vooraankondiging gepubliceerd op de website

van CEEI. Waarin we hebben aangekondigd dat we graag een landelijk netwerk van 5 de regionale IX-labs van significante omvang willen opzetten. En van belang is om goed te realiseren dat het gaat over de infrastructuur die we willen neerzetten. En de exploitatie van het infrastructuur. Het gaat dus niet over onderzoek, ontwikkeling en experimenten in die IX-labs zelf. Maar het gaat echt over het realiseren van die voorzieningen en het kunnen exploiteren daarvan. De call heeft straks twee faseringen. Dat heeft iets te maken met ook hoe het CIIIC-programma vanuit het Nationaal Groeifonds is gestart. We hebben een eerste fase, die loopt tot de eind 2027. En als het goed is daarna een tweede fase van 2027 tot 2029. Waarin ook als we voldoende voortgang hebben weten te boeken, ook middelen voor die tweede fase beschikbaar komen. Voor vandaag, wat zijn dan de belangrijkste doelstellingen? Ik denk vooral het verduidelijken van de kaders van de aanstaande call voor IX Labs. We verwachten dat die half oktober ongeveer open gaat. Wat we vandaag willen doen is vooral jullie even meenemen in de kaders van het programma. Een terugkoppeling geven op de ontvangen vragen die wij al hebben gehad. Daar hebben we ook de presentatie op aangepast. En ook voor jullie duiden wat gaat er in de komende periode eigenlijk gebeuren. En met welke tijdlijnen moeten jullie rekening gaan houden. Als jullie het idee hebben dat jullie graag willen deelnemen aan de call voor IX Labs. Dat is het doel van de bijeenkomst. Ik zou graag nu een aantal, zou graag zometeen Heleen Rouw willen uitnodigen. Om een stuk toe te lichten waar de IX Labs zich eigenlijk bevindt in het gehele programma. We hebben een moderator, dat is Ferry Hogeboom. Hij heeft zich net via de chat al even voorgesteld. Alle vragen worden door Ferry Hogeboom afgevangen en worden ook straks netjes beantwoord. En we zullen een verslag maken van de bijeenkomst waarin we ook de vragen zullen meenemen. Ik zou graag nu Heleen Rouw willen uitnodigen. Ik zie dat Heleen volgens mij al klaar zit.

Heleen Rouw

07:03-07:08

Ja, kunnen jullie mij horen? Kunnen jullie... Ben ik hoorbaar?

Joram Nauta

07:09-07:21

Ja, ik zal jou spotluiten voor de deelnemers. En als het goed is, kunnen mensen jou nou ook zien, Heleen?

Heleen Rouw

07:23-23:10

Goedemorgen allemaal. Ik zie dat er heel veel mensen in deze course zitten. Goedemorgen. Goedemorgen, Dana. Hallo. Nou, ik zal, ik, allereerst heel fijn dat er zoveel mensen bij deze bijeenkomst zijn gekomen. Ook namens mij van harte welkom. Voor het programma zijn we nu, nou, we zijn steeds meer stappen aan het

zetten, concrete calls aan het uitzetten. En we zijn ook heel erg blij en trots dat we samen met TNO nu ook concrete stappen zetten met de voorbereiding van de selectie van de labs. Dus, nou, daar is deze meeting ook voor bedoeld. Maar ik ben hier eigenlijk even om jullie het grotere plaatje van het programma even een update te geven waar we staan met het geheel. En ik weet niet of iedereen helemaal het programma kent. Maar ik zal even heel kort op hoofdlijnen nog even schetsen wat CIIICC is. Het staat dus voor de Creative Industries Immersive Impact Coalition. Het is een nationaal groeifondsprogramma wat door het ministerie van OCW is aangevraagd vorig jaar en gehonoreerd. Om 200 miljoen euro in het immersieve ervaringen ecosysteem te brengen. Om eigenlijk het ecosysteem te versterken. Zodat we maatschappelijk impact en uiteindelijk economische groei krijgen in deze belangrijke sector. Het is een sector waar heel veel talent is en heel veel gebeurt. Maar ook de aansluiting met de partijen die immersief als oplossing kunnen gaan gebruiken. Maar ook het verder brengen van de immersieve ervaringen die er al zijn. Distributie vorm, etc. Dat zijn belangrijke onderwerpen die we hopen samen met jullie verder te brengen. En jullie zien op dit plaatje dat, net zei Joram het al, het is een programma. Die in twee fases gaat. De eerste drie jaar zijn nu begonnen. In januari 2025. En om precies te zijn eigenlijk in april. Toen wij ook de eerste goals van start hebben laten gegaan. En als het programma, nou ja, halverwege het programma blijkt dat het de goede stappen zet. Dan kunnen we ook de tweede fase ingaan. En we gaan het nu hebben over de eerste fase in eerste instantie. Zoals je ziet hier op dit plaatje. We proberen dat ecosysteem te versterken vanuit verschillende perspectieven. Omdat als je dat zoveel mogelijk, zo breed mogelijk doet. Dan denken wij dat dat ook het beste kan werken. En ook kan zorgen voor een duurzaam effect. Dat doen we door kennis en methode te versterken. Human capital, dus het talent in de sector. De ecosysteem en faciliteit waar we het vandaag over hebben. Wat samen met Teno de IX Labs die we nu gaan opzetten. En de vierde is de innovatie en demonstratie projecten. De samenwerking met RVO waarbinnen we de Innovation Impact Challenges doen. En wat doet? Nou, ik ben het programmadirecteur van CIIIC. En samen met een klein compact team. Met de programmasecretaris Christel. Community projectleider Ferry. Die ook de moderatie doet hier online. En Jaap die als marketing en communicatie projectleider is. En ook sinds vandaag hebben we een projectleider innovatie en opschaling. Wij proberen samen de samenhang van die verschillende actielijnen te verzorgen. Door alle doelgroepen die van dit programma gebruik kunnen maken. En die onderdeel zijn van het ecosysteem. Dus of het nou makers zijn, studio's, creatieve. Of het nou onderzoekers zijn, kennisinstellingen, netwerkorganisaties. Dat alle partijen de verschillende plekken in het programma kunnen vinden. Want je hebt makende onderzoekers, onderzoekende makers. Partijen die uitdagingen zien in het veld waar ze graag volgende stap in doen. Daar zijn allemaal innovatietrajecten in de verschillende actielijnen voor. En het is heel belangrijk voor jullie om te weten. Jullie kunnen met ons, met het programmateam, contact opnemen. Om ook te sparren over waar is mijn plek in het programma. Waar liggen voor mij de kansen. En dat proberen wij zo goed mogelijk aan jullie mee te geven. Door dat persoonlijk te doen. Maar ook door daarvoor bijeenkomsten te organiseren. Zoals deze ook bijvoorbeeld heel

belangrijk is. Om specifiek voor een bepaalde call. voor een bepaalde richting jullie inzichten te geven. Maar dan meteen ook van, nou ja, misschien ben je eigenlijk meer geschikt om naar een onderzoekscall te kijken. Van het onderzoek dan naar een facilitaire call. Dat kunnen we allemaal met je doornemen. Dus ik denk dat dat ook belangrijk is om even te melden. Ik wil even nu verder een update geven waar we staan met het programma op dit moment. Kunnen we even naar de volgende slide gaan. Daar loop ik even alle actielijnen af. De eerste actielijn, kennis en methodes, die wordt uitgevoerd door twee uitvoerende organisaties. Door MWO-SIA en door het Stimuleringsfonds. MWO-SIA zal twee calls uit gaan zetten in dit najaar. Ik heb hier ook even aangeveener dat het gaat gebeuren. Dat gaat over het onderzoekscallstart, het exploratief onderzoek en de call van kern. En die zal ook later, dus eerst zal start opengaan, daarna zal kern opengaan. Praktijkgericht en fundamenteel onderzoek is dat. De inhoud van deze twee calls, die kunnen we nog niet delen. Omdat op dit moment daar de laatste hand aan wordt gelegd. Dus wij hopen voor deze twee calls in oktober, medio of eind oktober, ook een matchmaking bijeenkomst te organiseren. Waarbij we de onderzoekers, de lectoren met de makers in contact willen brengen. Om te kijken welke thema's er leven en waar zij elkaar in kunnen vinden. Om samen ook daarin aan te vragen. Deze actielijn is wel zo dat de lector is de aanvrager. En de makers vormen een samenwerking daarmee. Dus die zijn leading. Dus dit komt aan dit jaar. Wat er al wel gestart is, is de artistiek ontwerpend onderzoek, de zogeheten ADRI-call. Daar hebben we niet vorige week, maar de week daarvoor de vijf consortia bekendgemaakt die de onderzoeksfase ingaan voor deze call. Dat is dus een geïntegreerd onderzoeksproject die door een aantal partijen zijn ingediend. Daar hebben we best wel veel reacties op gekregen. En daar is een selectieprocedure door het Stimuleringsfonds voor gedaan. En daar zijn vijf consortia die daar nu die onderzoeksfase in zijn gegaan. Daarover kun je ook meer informatie vinden op onze website bij de bekendmaking van de Kols en ook bij het Stimuleringsfonds. Wij zijn heel blij dat dit gestart is. We zien een hele mooie diverse samenstelling van deze selectie. En we zien daar ook heel veel partijen die op allerlei vraagstukken in het immersieve veld aan de slag gaan. En die diversiteit daarin is ook denk ik heel belangrijk en waardevol. Wat je daar ook ziet is dat ook niet alleen Nederlandse partijen daaraan meedoen. Maar dat het ook internationale netwerken zijn. Dus de penvoerder is een Nederlandse organisatie. Maar je kunt dus ook samenwerken met makers. Met onderzoeksinstellingen. Onderwijsinstellingen uit andere landen. Dus dat is ook wel interessant om te weten. De tweede gedeelte van de uitvoeringsfase begint volgend jaar. En de selectie daarvan die komt voort uit die eerste vijf die meedoen. Die komen aanmerking voor de volgende, voor de activiteit, voor de uitvoeringsfase 1b heet dat. En die selectie die vindt in het najaar ook plaats. Het wil niet zeggen dat als je in 1a zit, dat je ook meteen in 1b zit. Dus je moet daar nog wel een aanvraagprocedure voor doorlopen. Nou, ditzelfde proces gaat volgend jaar weer gebeuren. En het jaar daarna ook weer gebeuren. Dus er worden steeds per jaar vijf consortia geselecteerd die hiermee aan de slag gaan. Dus het is heel fijn dat dit echt concreet al is. En dat we zijn heel erg benieuwd straks in de uitvoeringsfase hoe dit loopt. We zullen jullie ook op de hoogte houden van wat

daar gebeurt. Ook belangrijk om te weten als je onderdeel bent van een consortium dat aangevraagd heeft en niet gehonoreerd is. Dat wij daar heel graag met je over in gesprek gaan om te kijken hoe je verder kunt helpen. Misschien in een volgend jaar. Maar ook misschien voorbereidend hiertoe bij een van die andere twee goals van start en kern bijvoorbeeld. De volgende slide graag. Tweede lijn is Human Capital. Deze lijn zijn we nog aan het, even kijken wat als het goed is zit. Volgens mij zien jullie nu net niet het blokje waar het plan van aanpak staat. Nee, maar ik zal het wel eventjes noemen hoor. Deze actielijn Human Capital zijn we nog aan het ontwikkelen. Die bestaat uit twee onderdelen. Aan één kant in samenwerking met MBOCA, zorgen we voor het opbouwen van learning communities. Waarbij leren maken innoveren die cirkel in een samenwerkingsverband wordt doorlopen. Deze call zijn we aan het voorbereiden. We zijn ook aan het formuleren hoe dat eruit moet zien. Zodat ook de bestaande initiatieven op het gebied van leren, werken, innoveren. Kunnen kijken in hoeverre zij een aanspraak kunnen doen. Ook op deze regeling. En hier komen we bij jullie terug. Ook ter toetsing later in het najaar. Deze learning communities zullen we eerst met jullie gaan onderzoeken. Hoe we die call precies inrichten. En het uitzetten van de call zal ook pas in 2026 gebeuren. Dus dat is een langer traject wat hier aan vooraf zou gaan. Daar kan ik dus nu nog niet zo heel veel meer over zeggen. De tweede gedeelte, het ontwikkelen van onderwijs en trainingsmodules. En het ondersteunen van de professionals hun ontwikkeling. Daar zijn we ook nog met het plan van aanpak van bezig. En daar zijn we ook over in gesprek met onze adviesraad om te toetsen hoe we dat op de goede manier kunnen doen. En met welke uitvoerende partner we dit kunnen opzetten. En het belangrijke is in het tweede gedeelte ook echt dat we dat heel erg praktijkgericht doen. Dat we kijken naar wat is de behoefte in het veld. Wat gebeurt daar al en hoe zouden we daar de ontbrekende training die wenselijk is voor het veld. Hoe zouden we dat kunnen verder brengen. Dus daar houden we jullie ook van op de hoogte. Volgende slide. Kijken, ja. Dan ga ik hier niet heel veel verder op in. Hier zijn we vandaag voor met elkaar. Wat ik heel fijn vind, is we hebben heel veel gesprekken gehad al met het veld over deze call. En daar zal Joram verder dadelijk op ingaan. Maar we hebben dus vandaag eigenlijk best een belangrijke start hiervoor. Wat ik ook belangrijk vind om mee te geven. Is dat we proberen jullie heel erg mee te nemen. Ook in het proces. Hoe vormen we deze call. De selectieprocedure. En jullie input daarbij is ook echt heel waardevol. En daarom is het ook heel fijn dat jullie hier vandaag allemaal zijn. En ook ons daar feedback over kunnen geven. Volgende slide. En de vierde actielijn. Die door RVO wordt uitgevoerd. De reisdienst voor ondernemen. Die is ook al gestart. Net als de A3, begin april is die uitgezet. En daar is ook inmiddels de eerste challenge in samenwerking met de gemeente Almere. En ook met een aantal andere gemeentes, waaronder Amsterdam. Er is een challenge uitgezet voor stedelijke ontwikkeling. En daar zijn heel veel reacties op gekomen. Dus daar waren we heel blij mee om te zien dat er veel partijen zijn die hier mee aan de slag wilden gaan. En er zijn inmiddels 19 partijen geselecteerd voor de onderzoeksfase hiervan. En daarvoor hebben we volgende week trouwens de startbijeenkomst op 10 september. Dus dat is ook heel concreet nu geworden. En ondertussen zijn we samen met de politie een tweede challenge voor dit jaar aan

het opzetten. Waar we de laatste hand nu aan het leggen zijn. Belangrijk om te weten dat er dus deze drie jaar, dat de eerste fase van het programma is ieder jaar. Zijn er twee challenges die we uitzetten met één of twee partijen op thema's die relevant zijn en leven in de sector. De volgende twee die we volgend jaar gaan doen, daar zijn we nu naar aan het kijken met welke publieke aanbesteders we dat zullen doen. En daar zullen we jullie ook van op de hoogte houden. Ik denk dat dat even belangrijkste is. De actielijn 5 zoals het heet. Ik heb hier niet nog een slide achteraan. Maar even goed om te weten. Al die verschillende calls. Die hebben ook wisselwerking met elkaar. Dus de partijen die onderzoek doen. Die maken gebruik van faciliteiten. De challenges die we doen. De aanbestedingen die er hopelijk uitkomen. Dat zijn ook weer partijen. Die we ook ergens anders weer terugzien in het programma. Dus wij proberen. Gaandeweg. We zijn nu net gestart natuurlijk. Dus we zijn nu heel erg nog aan het leren van wat leeft er ook in het veld. Welke oplossingsrichtingen zijn er. Welke thema's worden opgepakt. Dat we daar samen ook sturing aan gaan geven. En de meest kansrijke gebieden kunnen gaan ontginnen met elkaar. Dus wij houden ook steeds goed in de gaten wat er uit het veld komt. Hoe er wordt ingegaan op de verschillende calls en mogelijkheden die er in het programma zijn. Dus dat zullen we toch samen verder moeten gaan ontwikkelen. Ja, ik denk dat dat voor nu is. Ik kan nog even verder aangeven, we hebben natuurlijk een adviesraad bij CIIIC. Die met ons meekijkt en gevraagd en ongevraagd advies geeft. Kijk ook vooral op de website naar deze adviesraad. En als je zelf ideeën of gedachten hebt, die kun je altijd rechtstreeks met ons delen. Maar je kunt ook in gesprek gaan met een van de leden van de adviesraad als je dat wil willen. Voor ons is het superbelangrijk dat het programma alleen maar succesvol is als we dat samen doen. En jullie ons daarbij helpen om het goede kant op te laten gaan. We hebben natuurlijk te maken met uitvoeringsorganisaties en koolstructuren die aan bepaalde regels gebonden zijn. Niet alles past perfect bij de dynamische sector die in massieve ervaringen is. Maar daar proberen we zo goed mogelijk oplossingen voor te vinden met elkaar. Dus dat was het even voor mij. Ik geef het woord aan Joram. Jullie weten het winnen, zal ik maar zeggen. En mijn collega's. Dus tot binnenkort. Dank je wel.

Joram Nauta

23:10-24:01

Ja, dank je wel Heleen. Misschien goed. Heleen, jij blijft nog even bij ons. Zodat je aan het einde ook de vragen mee kan helpen antwoorden. Dan ga ik jou even van het grote scherm afhalen. En dan pakken wij het hier in de studio verder over. Even op een knopje drukken. Dan gaan we verder met het volgende deel van het programma. In het volgende deel van het programma zal mijn collega Fjald Loods iets verder vertellen over de scope van de call van ActieLijn 3.1. Dat zijn zaken waar we de afgelopen periode hard aan hebben gewerkt. Waarbij we vooral willen stilstaan bij drie dingen. Namelijk voor wie is de call eigenlijk bedoeld? Wat vragen we nou eigenlijk straks van partijen? als zij straks een aanvraag willen indienen. En hoe ziet het verhaal rondom voorwaarden en vergoedingen eruit? Dus Gjalt, mag ik jou uitnodigen om...

Zeker, ik hoop dat je goed te verstaan bent. Goedemorgen allemaal, mijn naam is Gjalt Loots, Niels Joram, collega van TNO. En ik vertel jullie inderdaad even, nadat we hebben gekeken met Heleen naar het bredere plaatje, nu zoomen we dus weer iets meer concreet in op de actielijn voor de Eerlabs. En in eerste instantie een uiteenzetting van welke type partijen hebben wij deze call? Waar is die voor bedoeld? Wat ook al werd benadrukt. Als we het hebben over iXlab gaat het met name over de faciliteiten zelf. En niet zozeer over het doemgrootonderzoek. Dat komt weer terug in andere onderdelen van het hele programma. Dat maakt ook dat wellicht niet alle type organisaties. Het meeste aanmerkingen zouden kunnen komen voor deze call. We hebben een lijst die niet uitputtend hoeft te zijn. Of niet als uitputtend hoeft te worden opgevat. Hebben we gemaakt met type organisaties. We denken bijvoorbeeld dat organisatietypes als onderzoeksgroepen en kennisinstellingen in aanmerking kunnen komen, goed zouden passen. Dus ik denk bijvoorbeeld meer specifiek aan faciliteiten en universiteiten en hogescholen. Andere onderwijsinstellingen op mbo en hbo niveau. Het kunnen ook industriepartners zijn, bedrijven zijn van groot naar klein, creatieve sector, entertainment, productie, nieuws, cultuur, gebouwde omgeving en andere technologische bedrijven. Artiesten in die studio's, overheidsinstanties, culturele organisaties en bedrijven en agencies. En nogmaals benadrukken dat in deze fase van het programma zoeken wij de grotere labs, de grote organisaties met meer capaciteit. In de latere fase is het nog een verbijzondering, maar in deze fase gaat het om de grotere IX labs die we landelijk met elkaar kunnen gaan verbinden, die veel capaciteit kunnen gaan aanbieden. Kenmerken van geschikte organisaties beschikken over toegankelijke. Dat betekent ook anders dan voor eigen mensen, dus toegankelijke en relevante faciliteiten. We hebben niet alleen de spullen staan, maar hebben ook expertise in huis om mensen op weg te helpen met het ontwikkelen van immersieve ervaring en immersieve technologie. We zoeken ook partijen die ervaring hebben met onderzoek, het doen van experimenten, het creëren van content of het implementeren van experiences en immersieve ervaringen zelf. De organisaties die we zoeken zijn ook uitermate bereid tot samenwerking. Het is de bedoeling dat de landelijke infrastructuur van IX Labs breed kan worden gebruikt door iedereen die binnen de doelgroep valt van het hele programma. Dus samenwerking is daarbij ook een hele sterke noodzaak. En je hebt ook een track record nodig rond projecten met technieken zoals virtual reality, augmented reality, 360 graden storytelling, ervaring hebben met motion captures enzovoort. En vanuit de regelingen is het ook noodzakelijk dat wij kunnen beschikken over een verklaring van geen onderneming en moeilijkheden. Omdat dat een blokkade zou zijn ten aanzien van het ontvangen van subsidiegelden. Dan even een tipje van de sluier. Hoe zien inhoudelijke voorstellen die wij straks gaan uitvragen. Hoe zien die eruit? Kern van het voorstel is dat het een samenhangend programma is. Met een looptijd van 3 plus 2 jaar. 3 plus 2 telt op tot 5. Maar we hebben te maken met uiteindelijk na 3 jaar geld voor het hele Citroën-principe-programma. Dus ook voor de labs. Dat er een evaluatie gaat plaatsvinden. Als die

evaluatie met goed gevolg wordt doorlopen. En dan gaat iedereen natuurlijk van harte voor. Mogen we twee jaar verlengen. Maar daar moet wel in het planvorm een knip voor worden gemaakt. Wat kun je in de eerste drie jaar doen. En wat doe je in de twee jaar daarbij. Als ook het hele groeifonds die Go gaat krijgen. Het gaat op het inrichten en het exploiteren van faciliteiten. Die nodig zijn voor innovatieonderzoek. En een laagdrempelige ontwikkeling van immersieve toepassingen mogelijk maken. Dat moet een samenhangend programma zijn. Er moet een visie zijn en een plan voor telegiëoverdracht. Hoe ga je netwerken? Hoe verspreid je informatie? Hoe borg je dat samenwerking praktisch wordt gedaan? Met als doel innovatieve activiteiten stimuleren door faciliteiten beschikbaar te stellen, dus te delen en uitwisseling van kennis en deskundigheid ook actief te laten gebeuren. Nogmaals even belangrijk voor deelnemers hieronder, het onderzoek zelf wordt niet gefinancierd. Dat vindt plaats binnen de andere actielijnen zoals die net ook zijn aangestipt door Heleen. Samenwerking is nogmaals essentieel. Dat is echt wel de rode draad van ook deze actielijn. De activiteiten moeten ook in gezamenlijkheid met andere labs, dus niet in isolatie, worden uitgevoerd. En je moet ook hele duidelijke ambities hebben na de looptijd. Want we vinden het echt heel erg zonde als CIIC ophoudt te bestaan over een aantal jaren. Hopelijk na vijf jaar. Dat alles wat we hebben opgebouwd teniet zou worden gedaan. Dus we hebben ook daarmee ambities van jullie nodig over de looptijd na het programma. Waarin je ook zonder de subsidie die CIIC en die wij beschikbaar kunnen stellen. Nog steeds bestaansrecht hebt. Een groeipad ziet of een helft van de duurzaamheid van het lab. De faciliteiten kunt borgen. Toegankelijkheid en publieksbereik. Moet ook aangeven hoe diverse doelgroepen worden bereikt. En ook hoe die worden betrokken in jullie faciliteiten. En ook even een eerste schets van de voorwaarden. Wij realiseren ons dat we best veel eisen stellen aan de EX Labs die wij zo meteen willen gaan selecteren. Het is daarom ook mogelijk dat aanmeldingen niet alleen maar worden gedaan op individuele basis. Maar dat we ook de mogelijkheid zien van consortia. Dus voor clusters, groeperingen van deelnemers die met elkaar een gezamenlijk aanbod inbrengen. We vragen er wel één aanspreekpunt. Want als er een groep komt met acht, negen, misschien wel nog meer deelnemers, is het voor ons niet heel praktisch uitvoerbaar om met iedereen bilateraal te blijven afstemmen. Dus we hebben wel één geformaliseerd aanspreekpunt nodig bij een samenwerkingsverband. En we faciliteren ook daar middels een aantal formulieren, een aantal templates, hoe zo'n samenwerking kan worden geborgd. Naast samenwerkingen, faciliteiten, beschikbaar stellen en expertise kunnen inbrengen, is de alignment nodig met de publieke waarde van CIIC. Dat zijn een aantal, die zijn ook gepubliceerde publieke waarden, die gelden voor het hele programma. Waarin wordt gekeken op basis waarvan het CIIC programma in de volle breedte zich wil ontwikkelen. Denk aan ook onderdelen als veiligheid, inclusiviteit. Daarover vind je meer over de publieke waarden. Die zijn geselecteerd door Citroplacie en die zijn ook gepubliceerd op de website. Makkelijk vindbaar. Financiering van actielijn 3.1 is niet volledig. Dat wil zeggen in aanmerking komende kosten kunnen we van maximaal 47,4% kunnen we die dekken. De rest willen we ook op voorhand een commitment van zien. Dat mag in cash of in kind. Dat laatste zien we als meer gebruikelijk en ook meer

waarschijnlijk. Maar het commitment vooraf voor die 3 plus 2 loopjaren is wel een voorwaarde om te kunnen gaan deelnemen aan dit programma. Het moet aantoonbare toekomstbestendigheid zijn op basis van een businessplan. Dus dat is nogmaals die duurzaamheid ook na afronding en afloop van het hele citiprogramma. En alleen de eigenaar of de exploitanten van de faciliteiten kunnen aanspraak maken op subsidies. Welke soort kosten komen dan in aanmerking? in beginsel zeg maar heb je te maken met investeringskosten het aanschaffen van spullen van apparatuur, van software van platformen enzovoort en je hebt als je dat hebt ingericht ook de exportatiekosten van zo'n loop nou materiële activa komen in aanmerking denk aan bijvoorbeeld grondengebouwen, installatiemachines en uitrusting je kunt het ook hebben over immateriële activa dus niet tastbare activa wat dat betreft ook drool je licenties know-how en andere IPR intellectuele eigendommen. Dat zijn met name de investeringsaspecten. En de kosten die je hebt als je het hebt over het exporteren van zo'n innovatiecluster. Is het aansturen, het marketing van zo'n cluster. Het beheer van faciliteiten, organisatie daarvan. Het organiseren van workshops en conferenties. Ter ondersteuning van kennisstelling, netwerking en transnationale samenwerking. En ook onderaan staat denk ik een niet onbelangrijk onderdeel. We selecteren alleen of we gunnen alleen, we stellen alleen kosten beschikbaar voor nieuwe of aanvullende faciliteiten. Dus als de partijen zijn die nu al een faciliteit hebben, die draait, daar kunnen we niet met drukwerkende kracht iets voor betekenen. We hebben het hier over de groei, het uitbreiden, het upgraden van bestaande faciliteiten naar meer schaal, naar nieuwe toepassing en nieuwe publieken. Die onderdelen komen terug en die komen in aanmerking voor deze actielijn. zijn we door mijn gedeelte van het verhaal heen geef ik het woord terug aan Joram

Joram Nauta

32:36-44:48

dankjewel Gjalt ik zag al een aantal vragen in de chat voorbij komen ik denk dat dat goed is en dat we die ook aan het einde van de sessie zullen proberen te beantwoorden Gjalt heeft net iets verteld over wat de scope is van de kol ik ga iets vertellen nu over het proces en de procedure om eigenlijk mee te kunnen doen en eigenlijk is die ingedeeld in een aanmeldfase We hebben een aantal stappen om jezelf kenbaar te maken. Dat je graag mee wil doen. Vervolgens hebben we een dialoogronde. Waarin eigenlijk de voorstellen inhoudelijk worden uitgewerkt. Gijld zei net al. Samenwerking is belangrijk. We gaan straks vijf IX-labs die een nationaal netwerk moeten faciliteren. Daar willen we graag verder mee. En uiteindelijk zullen de voorstellen ook worden beoordeeld. En straks als het proces is afgelopen. Ook een beschikking willen krijgen. zodat we ook van start willen gaan. Ik ga jullie meenemen in die drie stappen. En ik wil toch wel een aantal dingen daarbij benoemen. En die randvoorwaarden zijn denk ik ook wel relevant. Als TNO zijn wij een van de uitvoerders van het CIIC-programma. En de vraag die wij hebben gekregen is om als penvoerder een consortium te maken met maximaal 5 IX labs. We gaan dus niet R6 doen, we gaan er ook geen 8 doen, Maar we moeten ons beperken tot vijf. En we willen daarom vijf van significante omvang

hebben. Als programmaorganisatie gaan wij straks één aanvraag indienen bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. En op basis van een maatwerkbeschikking, dus dat eigenlijk op maat gemaakt per partij, krijgen wij straks een beschikking die aan het consortium geldt, maar die ook voor alle leden van het consortium aangeven wat ze gaan doen en waar ze recht op krijgen. Een van de keuzes die ook daarbij is gemaakt is dat we te maken hebben met de staatssteunkaders. In dit geval hebben we heel erg gekozen omdat we graag faciliteiten willen exploiteren en willen vernieuwen om te werken met een bepaalde staatssteunregeling. En we hebben daar ook een tariefstelling bij die vanuit het groeifonds de EZK-deregeling is. Voor sommigen is die voor jullie bekend, voor anderen niet. Maar daar zullen we ook kort bijilstaan. We hebben net al gehoord van geld, IX Labs zijn één of meerdere partners. En die meerdere partners zijn dan weer vertegenwoordigd wellicht als een klein samenwerkingsverbandje. Maar uiteindelijk zoeken we dus vijf van die samenwerkingsverbanden of vijf partijen of een combinatie van die, om uiteindelijk deel te kunnen nemen. We willen ook wel dat die partners en die IX Labs een bepaalde omvang krijgen. En wij zoeken eigenlijk naar partners die ook dus significant gaan investeren, Omdat we ook iets willen neerzetten wat voor Nederland uniek wordt. En waarmee we ook een stuk massa en volume kunnen creëren. Waar een heleboel andere partijen vervolgens weer terecht kunnen. We willen dus niet overal kopietjes krijgen. Maar we willen unieke faciliteiten van wereldklasse creëren. Er is een andere call waarin kleine thematische labs kunnen worden gefinancierd. Die zal later in dit programma worden gestart. Dit deel van het programma gaat dus echt over de grote labs. In het begin werd het al gezegd. We vragen dus een plan straks voor fase 1 en voor fase 2 uit. Dus we willen ook door met de partijen in fase 2. Het is niet dat er voor fase 2 een nieuwe call wordt gestart. Nee, deze labs gaan door. En als het goed is en we krijgen de voorwaardelijke goedkeuring... dat we ook fase 2 mogen doen... Dan komen die gelden ook beschikbaar voor de partijen die we nu uiteindelijk gaan selecteren. Dus je moet een plan maken, ook voor twee fases. Dan even principes voor het proces. Misschien is het wel goed. Het is een open call. Aan de voorkant kan iedereen meer meedoen. Het moet helder zijn voor iedereen wat de kaders zijn. Het moet voor iedereen toegankelijk zijn. En het moet ook een voorspelbaar proces voor jullie zijn. Dat jullie weten aan de voorkant waar je instapt. En ook eventueel welke workload je op je haalt. dat betekent dat de spelregels vooraf ook duidelijk moeten worden gemaakt een van de zaken is ook dat dit soort processen misschien voor jullie wel nieuw zijn of onbekend en dat betekent dat we dus ook wel mogelijkheden bieden omdat we een proces hebben met best wel deadlines we ook wel willen omgaan met partijen als je een formuliertje bent vergeten kunnen we heel streng zijn en zeggen je mag niet meer meedoen maar we willen wel ruimte geven om dit soort kleine foutjes of missies te repareren Je zal ook wel verder zien dat we ook met elkaar graag straks het gesprek aan willen gaan om jullie voorstellen zo goed mogelijk voorstellen te laten zijn. Het is ons echt om te noemen dat de kwaliteit van de voorstellen zodanig goed is dat we daar de beste uit kunnen halen. Je ziet ook dat we eigenlijk drie stappen hebben. Ik heb het net al even genoemd. We hebben een aanmelding en selectie. We hebben een

dialogronde waarin je eigenlijk je voorstellen gaat uitwerken. Dus als je gaat aanmelden en je wil geselecteerd worden, heb je eigenlijk nog helemaal geen plan nodig. Je hoeft je voorstel nog niet te hebben uitgewerkt. Het gaat erom dat je laat zien dat je de juiste partij bent en dat je ook de intentie hebt om op de goede manier mee te werken om dit proces met ons af te lopen. Op het moment dat jullie je voorstel zodanig gereed hebben dat je zegt dit is voor ons het best mogelijke voorstel wat we kunnen hebben gebaseerd op de regeling. en ook de afstemming met andere mede-indieners hebt georganiseerd, dan kun je uiteindelijk zeggen, oké, we zijn nu klaar, we gaan het nu indienen. Dan kunnen wij als TNO ook kijken hoe we dat kunnen beoordelen. We hebben een onafhankelijke beoordingscommissie, ik zal er zo meteen op terugkomen. En dan kunnen we dat proces met jullie ook doorlopen, zodat we uiteindelijk ook een goede aanvraag kunnen indienen bij OCW, Waar alle informatie aanwezig is. We hopen ook zo snel mogelijk kunnen komen tot een besluit. De aanmelding zelf. Hoe loopt dat? Wij verwachten dat we de call half oktober kunnen gaan publiceren. En we willen eigenlijk partijen uitnodigen om zich zo snel mogelijk aan te melden. Want dan word je ook een deelnemer. En dan kunnen we met jullie ook het gesprek aangaan. Over hoe we dat met elkaar gaan organiseren. partijen, je meldt je aan met de juiste bewijsmiddelen, dat kan als individuele partij of dat kan als samenwerkende partijen en wat wij vooral doen is we checken of jullie precies snappen waar je je aan committeert dat je weet wat je hebt, dat je actief bent in het IX-domein dat je over expertise beschikt om zo'n lab te kunnen runnen en ook dat je snapt dat wij publieke waarden respecteren en dat je in ieder geval als partij nog niet failliet bent, dat zijn dan formele uitsluitingsgronden Misschien is het goed om te merken, je hebt nog geen formeel voorstel of plan nodig Betekent niet dat je er niet aan mag werken, maar we gaan het niet inhoudelijk bekijken We hopen dat zoveel mogelijk partijen overigens ook door die selectieronde heen komen Maar jullie zullen ook snappen dat we uiteindelijk maar op zoek zijn naar vijf IX-labs Dan gaan we uiteindelijk fase 2 in We verwachten dat die in november gaat lopen en we hopen dat we dat in december kunnen afsluiten het uitgangspunt is dat we met elkaar in dialoog gaan jij als partij die hebt ingediend kan met ons vertrouwelijk het contact opzoeken om over jouw idee en jouw plannen te spreken met ons wij maken vanuit TNO geen keuzes voor jullie maar we kunnen wel adviseren en kijken of jullie alle begrotingen alle businessplannen op het niveau hebben waarop je zegt dit voorstel is nu eigenlijk gereed het is gereed om in te dienen Dat is best wel een proces wat wij verwachten dat ook tijd van jullie kost. En we proberen zo helder mogelijk aan te geven op welke manier jullie mee kunnen doen. Maar verwacht wel dat je daar toch wel een dagdeel per week mee bezig bent. Samen met TNO en ook misschien nog tijd nodig hebt om een eigen uitwerking te maken. We beseffen dat in die periode je natuurlijk niet alleen maar bezig bent met je plannen voor je eigen IEX-labs. maar dat we ook misschien met elkaar wat te organiseren hebben als samenwerkende IX Labs. Want we willen ervoor zorgen dat we een landelijk dekkend netwerk hebben van faciliteiten die uniek zijn en van wereldklassen. En we proberen ook te voorkomen dat we overal kopietjes van elkaar krijgen. Dat is denk ik wel wat we in de dialoogronde ook met elkaar kunnen bespreken. En waar jij ook met andere geselecteerde deelnemers

die er zijn dat gesprek kan voeren over hé jongens, hoe organiseren we dat nou met elkaar? En misschien kun je het allemaal helemaal goed met elkaar vinden. en misschien niet. Dat is iets wat we ook in de dialoogronde zelf gaan uitvinden. Maar daar zullen we in ieder geval wel met elkaar het contact over hebben. De dialoogvorm die erbij hoort is fysieke bijeenkomsten. Waar we misschien wel met alle deelnemers bij elkaar gaan zitten. Dan hoef je niet het achterste van je tong te laten zien om jouw unieke idee te pitchen of te tonen. Maar je kan wel kijken waar de overeenkomsten zitten en hoe we dat landelijk netwerk met elkaar kunnen indienen. We kunnen fysieke workshops organiseren Waarbij we met ieder apart consortium kunnen spreken. Een online overleg kunnen we mogelijk maken. Online afspraken kunnen we maken. Allerlei vragen kun je stellen op ad hoc basis. Zodat jullie een zo goed mogelijk plan kunnen maken. Waarvan jullie zeggen, hier staan we achter. Dit kunnen we ook zelf mee financieren. Hier hebben we de commitments voor. En we snappen wat er gedaan moet worden. Want dit, zo'n voorstel maken. Daar moet je echt even goed over nadenken. Is onze gedachte. Op het moment dat er complete voorstellen zijn, en pas op dat moment, kunnen we ze ook gaan beoordelen. Dat beoordelen gebeurt niet door TNO zelf, maar dat is eigenlijk een onafhankelijke commissie die adviseert TNO over hoe goed die voorstellen eigenlijk scoren. We kijken naar de minimale kwaliteit die we nodig achten. En we kijken eigenlijk een ordening op basis van de beste scorende voorstellen van hoog naar laag. In de scope van de call staat ook dat we niet allemaal gelijke IX-labs willen hebben met gelijke voorziening, maar dat we juist op zoek zijn naar een landelijk dekkend netwerk van verschillende IX-labs en activiteiten en functies. We zullen dus ook moeten gaan kijken of de labs die we goed scoren, wel daadwerkelijk alle functies en alle activiteiten raken, want anders hebben we eigenlijk niet een volledig dekkend landelijk netwerk. De uitkomst is daarvan eigenlijk dat wij als TNO een advies kunnen geven en een consortium kunnen maken met de vijf best scorende IX-labs. Die al die functies en faciliteiten kunnen dekken en daarmee een landelijk netwerk kunnen maken voor infrastructuur en faciliteiten. Vijf partijen of consortia gaan dan uiteindelijk een samenwerkingsovereenkomst tekenen. We gaan al die papieren met elkaar, met TNL als penvoerder... indienen bij het ministerie van Onderwijskultuur en Wetenschappen. En dat plan is dan de verwachting... zal uiteindelijk ook een beschikking gaan krijgen. OCW, het ministerie maakt dan wel nog zijn eigen checks en controles. En als het goed is, hebben we alle informatie die daarvoor nodig is... al in de voorfase met elkaar besproken... en gezien dat die informatie ook er is om in te dienen. Zodat we hopelijk ook snel met elkaar aan de slag kunnen. dat was een heleboel informatie volgens mij en het is misschien wel goed om nu even stil te staan bij de vragen die gesteld zijn tijdens de sessie en nog stil te staan bij wat er hierna eigenlijk gaat gebeuren Ferdy volgens mij zijn er drie vragen en die zijn die komen naar ons toe Of in ieder geval, er zijn wel meer vragen gesteld, maar drie kernvragen.

Joram Nauta`

44:52-45:33

We gaan even wachten tot ze binnen zijn. De vragen worden nog even naar ons toe gestuurd. Ja, ik heb nu een aantal vragen binnen. Ik zal ze eerst even kort voorlijzen. Dan weten jullie welke kant de vragen op gaan.

Gjalt Loots

45:33-47:07

En daar gaan we in op de vragen die we meteen kunnen beantwoorden. De eerste vraag die wordt gesteld is, stelt het beschikbaar stellen van een lab als een in-kind bijdrage? Geldt het ondersteunen, organiseren of hosten van citroplegie-evenen voor partners ook als een in-kind bijdrage? Dat was vraag 1. Vraag 2. De inhoudelijke en technische begeleiding van onderzoeken en makers elders geïnitieerd zijn niet subsidieerbaar, maar gaat het vooral om de activiteiten die rond deze ondersteuning heen worden georganiseerd? Dus bijvoorbeeld een techneut in te huren die externe projecten begeleidt, kan wel of niet gespecieerd worden. En de derde vraag is, volgens de AGVV mag er maximaal 50% staatssteun zijn voor een innovatiecluster. Hoe gaan jullie om als overheden in cash ondersteuning bieden voor labs? Stelt dit dan ook mee voor de 50% contrafinanciering? Misschien om even met die laatste te beginnen. Dus dat is of overheden ook mogen meefinancieren om een in-kind bijdrage of een contrafinanciering in te brengen. Bij mijn weten mag volgens de AGVV niet met publieke gelden worden meegefinancierd. Dus de bijdrage die wordt geleverd in aanvulling op de subsidie van het programma dat wij zelf organiseren. Waardoor we zelf de gelden verstrekken. Mag de financiering niet van een publieke organisatie komen. Dan zou je twee keer meer overheids gelden een bepaalde ontwikkeling of een exploitatie ondersteunen. En dan zit je alsnog gewoon ruim boven die 50% staatssteun.

Joram Nauta

47:09-47:51

Misschien kan ik daarop aanvullen. Uiteindelijk zullen wij ook toe moeten naar dat je uurtariezen kan bepalen voor de faciliteit die je ter beschikking stelt. Wat we wel weten is dat de AGV maakt mogelijk dat partijen die bijdragen in de investeringskosten van die faciliteiten, niet zijnde de expertant of de beheerder, kunnen wel een lager u-tarief rekenen, omdat ze zelf hebben meegeïnvesteed. Het gaat dan wel om een significante investering van meer dan 10%. Zullen we naar de eerste vraag gaan? Ja, dat is goed. Dat ging over de labs en de hosting, toch?

Gjalt Loots

47:51-47:55

Ja, het beschikbaar stellen van lab, kan dat ook tellen als een in-kind bijdrage?

Joram Nauta

47:56-48:15

Ja, als het een nieuwe lab is met nieuwe vierkante meters, dan is het een nieuwe faciliteit. En als je dat dus in-kind inbrengt, kun je daarvan dus de investeringen of de huurkosten of dat soort zaken, zou je mee kunnen nemen in je aanvraag. Dus dat klopt. Het hosting van events was volgens mij de tweede.

Gjalt Loots

48:16-48:36

Ja, daar staat de inhoudelijke technische begeleiding van de onderzoeksprojecten, waarvan de uren van onderzoekers en makers elders gefinancierd worden, zijn niet subsidieerbaar. Maar gaat het vooral om de activiteiten rond deze ondersteuning? Dus kun je bijvoorbeeld een techniek inhuren die externe projecten begeleidt, komt dat wel of niet in aanmerking?

Joram Nauta

48:36-49:14

Ja, nee, dat zijn typisch zaken die dus niet in aanmerking komen vanuit deze call. Daar hebben we andere calls voor binnen C-Trip IC. Deze call en de regels die hierbij gelden, die komen uit die AGV-regels. Is dat je dus wel events mag organiseren om partijen naar je toe te leiden. Een stukje marketing en communicatie doen. Een stukje beheer van je faciliteiten. Maar het actief bijdragen aan onderzoek van anderen, dat mag je niet uit deze call financieren. Dus dat is denk ik een helder antwoord. Dit zijn ook dingen die we straks in de calltext verder zullen opnemen. en in de vragenlijst ook mee zullen nemen.

Gjalt Loots

49:15-49:46

Ja, er zijn een aantal volgende vragen. Ten eerste, het gaat allemaal over capaciteit. Wat is een grote lab? Over hoeveel FTE heb je het dan bijvoorbeeld? Tweede subvraag is, kan een lab verdeeld zijn over verschillende locaties? De derde vraag is, kun je een lab aanleggen in een regio waar nu nog niet een grote hub aanwezig is? Dus je hebt wel partners, maar nog geen voldoende infrastructuur slash middelen. En de vierde vraag, die ook capaciteit gerelateerd is, Kun je als je core business. Extended realities XR is. Kun je dan meedoen. Als je maar een plan hebt om je diensten. Op een zinnige manier uit te breiden.

Joram Nauta

49:48-52:31

Misschien wat is een groot lab. Dat is denk ik wel een goede vraag. Om mee te beginnen. Kijk wij zijn natuurlijk op zoek naar vijf grote nationale labs. Dus wij

willen geen kleine labs hebben. Waar wij in de kool. Op dit moment van uitgaan. Is dat je in ieder geval een significante. Subsidie bijdrage ook wil claimen. Wij hebben nu bedacht. Dat we alle partners. Dus ik zeg het uit mijn hoofd ongeveer 2 miljoen willen gaan uitkeren over die periode. Waarbij we ook verwachten dat er dus behoorlijk en intensief wordt geïnvesteerd. En nadat er wordt geïnvesteerd, er ook wordt geëxploiteerd een fase. Waarbij je kan voorstellen dat je wellicht in de eerste fase significante investeringen doet. En bij significant denken wij in ieder geval aan bedragen die in de buurt komen van die, in totaal het programma, meer dan 2 miljoen. Dat betekent dat je dus geen kleine labs en kleine faciliteiten doet. Daarvoor hebben we straks een andere call, actielijn 3.3, waarin we kleinere labs gaan doen. Groot of klein is niet als een absolute waarheid te zeggen, maar wij zijn dus op zoek naar de grote partijen die zo'n plan hebben. We hebben een bepaalde hoeveelheid geld voor deze call ter beschikking staan. Maar ook dat volledige plan kunnen uitnutten. Kan je lab verdeeld zijn over verschillende locaties? Wat ons betreft kan dat zeker zo zijn. Alleen je moet jezelf dus wel gaan organiseren dat je dat ook daadwerkelijk kan bewerkstelligen. Je kan je ook voorstellen, en dat is denk ik ook wel een vooruitkijkje wat we met die labs nog meer willen gaan doen. Want we hebben straks ook nog een andere actielijn, actielijn 3.2, dat je ook onderzoek gaat doen over hoe je gaat samenwerken tussen verschillende labs. Dat is de samenwerking in de IEX-labs waar we ook naar op zoek zijn. Daar zijn best wel ook onderzoeksvragen bij, dat zit straks in actielijn 3.2. Maar dat je een lab bent en dat je op verschillende locaties kan zitten, dat is heel goed mogelijk. Kun je een IX-lab aanleggen in een regio waar nog niet een grote hub is? Wel parts, maar nog niet voldoende infrastructuur en middelen. Ik vind dat een uitdaging. Maar tegelijkertijd, ik zie niet in waarom het niet zou kunnen. Maar je moet wel heel goed kunnen benadrukken waarom jouw lab van grote toegevoegde waarde is. En we vragen wel naar wat zijn je ervaringen? En hoe zorg je ervoor dat je dit ook goed kunt bemenzen? Want als je nog niks hebt... Kijk, bestaande labs zullen wellicht een voordeel hebben. Omdat ze al werken met de materie. Weten wat ze ongeveer moeten organiseren. Maar het zie niet in waarom het niet zou kunnen.

Gjalt Loots

52:34-52:52

Ja, de vragen blijven binnenstromen. Blijkbaar leeft het enorm. Een aantal vervolgvragen die ik nu zie langskomen. Kunnen we nog te besteden subsidie voor exploitatie van labs als contrafinanciering inbrengen? Dus niet met terugwerkende kracht na afgelopen jaren. Maar na de komende jaren. Misschien is dat een eerste goede vraag om mij even te behandelen.

Joram Nauta

52:53-54:01

Ja, nou dat is interessant. Want waar we natuurlijk altijd voor uit moeten kijken is stapeling van subsidies. En stapeling van subsidies kan ervoor betekenen dat je te veel subsidie aanvraagt. Dat er zogenaamd cumulatie ontstaat. En dat je

uiteindelijk dus een minder groot of minder hoog subsidiebedrag overhoudt. Want je mag niet subsidies op subsidies blijven stapelen. Dus dat is voor alle deelnemers wel belangrijk om dat te weten. Waar we natuurlijk goed naar zullen kijken is naar hoe je je eigen aandeel gaat financieren. Zowel in de investeringen als in de exportatie. En je moet je goed bedenken dat je activiteiten, als het gaat over exportatie, dan financiert je activiteiten. En die activiteiten, daarvoor krijg je een kostenvergoeding. En een deel van die kosten wordt dus vergoed vanuit de subsidie die je vanuit CIIIC krijgt. Het andere deel zul je zelf moeten inbrengen. En je kan niet, het is moeilijker om andere activiteiten in te brengen. waar je misschien wel geld voor, waar je andere subsidies voor hebt als een kop op de subsidie die je al krijgt. Dus ik zou daar goed naar kijken en voorzichtig mee zijn.

Gjalt Loots

54:02-55:01

En dan zie ik een vraag, wat zijn de functies en activiteiten waar jullie naar op zoek zijn? En is daar ook een overzicht van? Die kan ik zelf even nemen. We hebben eerder dit jaar, in het voorjaar, een publicatie gedaan ook op de CIIIC-websites. Dat is het zogenaamde inhoudelijke framework van IX Labs. Dat geeft de binnenzietere definitie weer van wat wij verstaan onder zo'n IEX-faciliteit. Om te voorkomen dat de beelden over waar je het over hebt heel erg uit elkaar lopen. En daarin is ook een expliciete en ook een uitputtelijke lijst gemaakt van functies en activiteiten die wij zoeken. En die willen wij volledig gaan invullen middels deze call. Middels Axelene 3.1 en het hele proces wat ik en Joram hebben toegelicht. Dus die informatie is er. En als dat nodig is, kun je ook een linkje naar de duidelijke frame nog even delen. En vooraankondiging staat het ook. Ja, dat is ook onderdeel van de vooraankondiging. Andere vraag. Wordt er ook een matchmaking event gerealiseerd of een activiteit daaromtrent?

Joram Nauta

55:02-56:38

Nou, het liefst zouden wij zo snel mogelijk aan de slag willen. Wij realiseren ons dat 2025 al een eind op streek is. Er zijn natuurlijk in het afgelopen jaar al een aantal events geweest. Waarin we hebben aangekondigd dat dit eraan zit te komen. En dit is ook een kick-off om jullie zelf te organiseren. Als wij daar iets in kunnen doen of betekenen, kunnen wij best via de C-Trip-I-C-website kijken wat we kunnen doen aan matchmaking. We hebben niet de illusie dat we op dit moment nog een heel matchmaking-event gaan organiseren. Ik kan me wel voorstellen dat op het moment dat wij met partners die uiteindelijk geselecteerd zijn, en nogmaals, we proberen die selectie best wel eenvoudig te houden, Dat we wel als eerste een kick-off bijeenkomst hebben waarin we alle mensen bij elkaar brengen. Om ze in ieder geval van elkaar te laten weten dat ze allemaal als deelnemer er zijn. Dus dat is denk ik wel interessant. Een andere vraag die ik zie. Is je voorbereidingstijd mee te nemen als co-financiering? Interessante vraag? Nee. In deze call is dat niet mogelijk. De kosten die voor goedkeuring en

aanmerking komen, gaan pas lopen op het moment dat er uiteindelijk een beschikking wordt ingediend bij het ministerie. Dat is wanneer de, en dan heb je formeel een indiening gedaan en weet je ook met welke partijen je aan de slag wil. Dus de voorbereidingstijd is in deze call, komt niet voor, kunnen we geen kostenvergoeding voor geven. Moeten de samenwerkende partners regionaal zijn of mag het ook landelijk zijn? Daar heb ik geen voorkeur voor.

Gjalt Loots

56:40-56:52

Nou, lijkt me dat dat kan. Daar staan we zeker voor open. Een aantal aanvullingen. Met vervolgvragen. Mag het geld van hogescholen of universiteiten als contrafinanciering gebruikt worden?

Joram Nauta

56:54-58:01

Je moet denk ik goed afvragen waarvoor het gebruikt wordt. En wat je financiert. Als het gaat over investeringen in nieuwe faciliteiten. Dan mogen universiteiten en hogescholen zelf ook mee investeren. Ook als ze niet de exploitant of de eigenaar zijn van het nieuwe IX lab of faciliteit. Dus dat is denk ik dat is dat antwoord. Als het gaat over cofinanciering in de exploitatie. Dan weet ik niet helemaal waar je het dan over hebt. Want ook daar mag alleen maar de exploitant of de exploitant van de faciliteit de cofinanciering opbrengen. Dus als het gaat als een hogeschool of universiteit zelf exploitant wordt of zelf eigenaar wordt. Ja dan mogen ze hun eigen deel moeten ze dan sowieso al co-financieren. Als zij separaat willen co-financieren. Ja dan is het wel prettig dat de partij die bij ons een voorstel indient ook aangeeft. Welke in cash bijdrage er dan komt van universiteiten en hogescholen.

Gjalt Loots

58:02-58:15

Ja, dan een vraag over de begrotingsaspecten, contrafinanciering. Wordt van elke partner binnen een consortium die 52% en nog wat procent contrafinanciering verwacht? Of mag dit ook anders, dus onevenredig over een consortium verdeeld zijn?

Joram Nauta

58:16-59:22

Ja, dat is een hele goede vraag. Nee, dat mag niet. Dat heeft te maken dat we aan de voorkant een open call organiseren. Waarbij de spelregels aan de voorkant voor iedereen gelijk zijn. In sommige regelingen kun je meer of minder afhankelijk van wat voor status of wat voor partij je bent. Wij zitten hier eigenlijk vast met twee

kaders. Namelijk vanuit het groeifonds zelf moet er 50% co-financiering komen. Het AGV-artikel stelt ook dat er niet meer dan 50% mag worden uitgegeven. En op het moment dat we een open call gaan organiseren waarbij de spelregels voor iedereen gelijk moeten zijn. Kun je niet in het proces zelf met ongelijke deelnemers die misschien wel 60% mogen krijgen als subsidiebijdrage. Dus daar zit een structurele ongelijkheid in als we dat aan de voorkant niet goed organiseren. En aan de voorkant zijn de spelregels voor iedereen gelijk. We hebben een fair en transparant proces. Dus dat zit niet in deze call.

Gjalt Loots

59:24-01:01:08

Ferrie, ik heb even nu geen nieuwe vragen meer in beeld staan. Komt er nog iets onze kant op of niet? We nemen even kort de adempauze. Op onze wenken bediend. Wat houdt het concreet in om een faciliteit beschikbaar te stellen aan partners? Wat zijn gebruiksvoorwaarden? Wat zijn opzegtermijnen die gelden? Hoe vaak kunnen we verzoeken verwachten? En met welk niveau van betrokkenheid? Bijvoorbeeld de omvang van groepen. Is die twee tot vijf personen typisch? Of kun je grotere teams van bijvoorbeeld wel meer dan 20 personen verwachten? Dus hoe ziet in de exploitatiefase het beschikbaar stellen aan partners er meer in praktische zin uit? Wil jij die vraag beantwoorden, Gild? Ja, ik kan een volgens God doen. Omdat wij op zoek zijn naar grotere labs. De reden daarachter is ook omdat we dan denken dat we meer capaciteit kunnen gaan ontwikkelen. Waar de sector behoefte aan heeft om die in te kunnen vullen. Wat denk ik gewoon handig is om als verwachting neer te leggen. Is dat je niet 24x7 ook tijdens kerst en andere feestdagen. Altijd met een heel groot arsenaal aan experts en capaciteiten. Waar ze ook beroepen te staan. Ik denk dat in het beginsel het gebruik van het lab. Komt er een aanvraag binnen. Dan zou je ook als lab zijnde die kunnen beoordelen. Past dat qua tijd? Past dat qua intensiteit? Bij wat wij als organisatie kunnen bieden? En uiteindelijk is dat op de keper beschouwd. Dus dat een bilaterale overeenkomst, een afspraak tussen partijen onderling. Ik denk dat het gebruik van die labs, dat is niet iets wat TNO op gaat sturen. Dat is een beginsel aan de gebruikers en de aanbieders om daarin met elkaar tot overeenstelling te komen.

Joram Nauta

01:01:08-01:02:22

Tegelijkertijd, dat is heel goed, moet wel een marktconforme prijs worden gehanteerd. Dus een van de aspecten in het businessplan, in je exploitatie, moet dus zijn hoe jij je marktconforme prijs hanteert. Hoe je de berekening maakt en ook hoe je dat dus gaat gebruiken om aan jouw bezoekers van je IX-labs, die gebruik maken van je faciliteiten, hoe je dat doorberekent. Dus dat is denk ik wel een belangrijk aspect, dat je dat soort berekeningen dus ook voor het geacht te kunnen maken op het moment dat je je voorstel indient. En dat betekent dus dat je niet onder de prijs mag werken. Want dan ben je uiteindelijk iets aan het

subsidieren wat niet marktconform is. Het is alleen zo op het moment dat jij partijen ontvangt die grote investeerders zijn in jouw faciliteit. Dat je daar andere tarieven voor mag rekenen. Een van de vragen die we voorbij zien komen is ook. Kan je als mbo-instelling meedoen of kan je als hogeschool en als universiteit deelnemen? Ja hoor, dat staat open. Je kan daar gewoon voor, jullie kunnen deelnemen, graag zelfs, om nieuwe faciliteiten die jullie willen ontwikkelen vanuit dit programma aan te vragen.

Gjalt Loots

01:02:23-01:02:29

Anderraag is ook al een scientific research center met bestaande labs naar hogescholen en universiteiten ook deelnemen. Lijkt me geen probleem.

Joram Nauta

01:02:29-01:02:42

Het gaat natuurlijk wel niet over de bestaande labs zelf, maar het gaat over de uitbereiding die we financieren. Of de upgrade die je doet in de technologie of in de faciliteiten die je aanbiedt.

Gjalt Loots

01:02:43-01:02:49

Er komt een hele praktische vraag binnen. Komen de templates beschikbaar die de aanvraag faciliteren voor ons?

Joram Nauta

01:02:50-01:03:33

Ja, die komen er. We zitten nu in de fase dat we de vooraankondiging hebben gedaan. Dit is om jullie mee te nemen in ook een stuk uitwerking dat we hebben gemaakt. En communicatie daarover. wij verwachten dat we half oktober eigenlijk de hele context met daarin ook een aantal templates voor de formulieren die je nodig hebt voor de aanmelding te kunnen doen en dat je ook al ziet wat je moet aanleveren als je een definitief voorstel wil gaan indienen en hoe dat straks wordt beoordeeld dus we zijn met een heleboel dingen tegelijkertijd bezig om het voor jullie zo duidelijk mogelijk te maken wat je moet doen wanneer je verwacht wordt iets te doen welke bewijsmiddelen je moet aanleveren en wat er nodig is voor een voorstel En hoe dat voorstel vervolgens ook wordt beoordeeld.

Gjalt Loots

01:03:35-01:03:54

Dan is er een berekeningsachtige vraag. Als je een lab een IX Innovatie Workshop laat aanbieden. En aanbiedt voor een tarief van 100 euro per persoon. Stel je gaat die workshops integreren in een lab. Wordt dan een percentage van zo'n prijs vergoed? Hoe ziet er de plezier? Of komt er een max vergoeding? En is de rest de kosten voor ons?

Joram Nauta

01:03:55-01:05:02

We hebben hier een sheet over gemaakt. Even kijken hoor, als ik daar even naar kan kijken. Jullie hebben hem eerder gezien. Kijk, de drie dingen die bij exploitatie kunnen worden vergoed, is het aansturen van het cluster ter bevordering van de samenwerking, informatiedeling, en het verschaffen of het toeleiden naar het IX-lab. We willen eigenlijk dat mensen jullie kunnen vinden, zodat jullie een goede exploitatie kunnen maken. de marketing van het cluster en het beheer van de faciliteiten van het cluster en de organisatie van opleidingsprogramma's, workshops en conferenties ter ondersteuning van kennisdeling als ik de vraag hier zo lees ik wil een innovatie workshop aanbieden, dat is iets wat uit je eigen commercieel model van je lab komt, en daar heb je een markt conforme prijs voor bepaald die je zal moeten hanteren en dat is even los van wat daar gebeurt dat zit in de exploitatie van je voorziening zelf waar je een vergoeding voor vraagt aan marktpartijen.

Gjalt Loots

01:05:05-01:05:20

Een vraag over combinatie van actielijnen. Hoe werkt het als je al een CIIC project goedgekeurd hebt gekregen bijvoorbeeld CIIC Start en hulp nodig hebt van een lab? Vraag je dan ook een marktconform bedrag aan andere CIIC projecten dat dan weer gefinancierd wordt door staatsen geld?

Joram Nauta

01:05:23-01:05:58

Hier heb je de combinatie te pakken van een deel van de actielijnen wat wij graag zouden willen terugzien. En waarvoor het programma natuurlijk bedoeld is dat we aan de ene kant goede labs neerzetten waar baanbrekend een innovatief onderzoek wordt gedaan. De gedachte is inderdaad dat je wellicht via deze call je faciliteit aanvraagt. In de aanvraag weet je of maak je een berekening van welke marktconforme prijs je gaat hanteren voor je lab. Dat zul je dus moeten gaan doorberekenen aan gebruikers. En als dat toevallig een programma is wat ook uit die typologie komt, dan klopt dat dus.

Gjalt Loots

01:06:00-01:06:14

Je maakt dus eigenlijk geen verschil tussen deelnemers binnen het programma met een bestaand project of partijen die van buiten komen? Dat klopt, ja. Oké, vraag die we ook een beetje hadden zien aankomen. Weten jullie al wie er in de beoordelingscommissie zit?

Joram Nauta

01:06:15-01:07:28

Het is een interessante vraag. Wij hebben een voorlopige selectie gemaakt van mensen die wij in de beoordelingscommissie willen hebben. Op dit moment zijn deze mensen nog niet allemaal bevestigd. Wat we wel weten is dat ze straks allemaal geheimhoudingsclausuren tekenen. En dat ze geen belang hebben of interferentie hebben met voorstellen die er mogelijk kunnen komen van partijen. Dus als er een conflict of interesse dreigt, dan besluiten wij dat deze persoon niet een goed persoon voor de evaluatiecommissie is. Dus we proberen te voorkomen dat dat door elkaar gaat lopen. Het tweede is dat we ook kijken naar wat voor competentieprofielen hebben wij nodig. Wij hebben een aantal mensen op de lijst staan waarvan we weten dat ze weten wat de nieuwste IX-faciliteiten in Nederland, maar ook daarbuiten zijn. Die inzicht hebben in wat erbij komt kijken om een lab of een faciliteit te runnen. En ook mensen die weten wat het is om een duurzaam businessmodel voor zo'n faciliteit of zo'n voorziening of voor een ecosysteem van voorzieningen op te zetten. Dat zijn een beetje de competentieprofielen van de mensen die in de beoordelingscommissie zitten.

Gjalt Loots

01:07:30-01:08:23

Dan een vraag die denk ik een beetje op een misvatting berust. De vraag komt neer op het volgende. Jullie geven aan dat voorbereidende kosten mogelijk gesubsidieerd kunnen worden. Als je als regio een persoon ter voorbereiding van een consortium beschikbaar hebt, is dat dan subsidieerbaar? Ik denk dat als we ergens de suggestie hebben gewerkt dat voorbereidende kosten wel subsidiabel zijn, dan is dat onterecht zo overgekomen of ingebracht. Voorbereidende kosten komen niet in aanmerking vanaf het moment dat de aanvraag bij OC&E is gedaan. Vanaf dat moment kun je de klok op gelijk zetten. Het moment waarin kosten wel in aanmerking gaan komen voor financiering. Over eigen gebruik van faciliteiten een vraag. Naast de exploitatie zijn er ook regels voor eigen gebruik. Dus hoe kan bijvoorbeeld een hogeschool gebruik maken van een lab voor eigen onderwijs?

Joram Nauta

01:08:23-01:08:46

Is daar een beperking? Ja, ook daar heb je te maken met interne kostprijzen of verrekentarieven. En ook die moet aan de voorkant zeg maar, als je een investering maakt in een nieuwe lab, nieuwe faciliteit, moet je dus aangeven voor welke prijs

je die gaat gebruiken en inzetten. En dat zijn wel zaken die achteraf bijvoorbeeld in de accountantscontrole moeten kunnen worden gecontroleerd.

Gjalt Loots

01:08:47-01:08:53

Zijn uren die je als onderwijsinstelling inzet op te voeren als in-kind of co-financiering van een lab?

Joram Nauta

01:08:54-01:09:39

Ook een goede vraag. Nou ja, kijk, er zijn een aantal activiteiten die kunnen worden gefinancierd. En de exploitant of de eigenaar mag die kosten opvoeren. En ik heb net genoemd, als het gaat over uren, dan gaat het over de clustersamenwerking, de marketing en het beheer en faciliteiten van het cluster. En de faciliteiten die erbij horen. Dus ik weet niet precies wat de gedachte is achter uren vanuit een onderwijsinstelling. Maar het gaat erom dat die mensen daadwerkelijk activiteiten verrichten die faciliteiten die we aan het financieren zijn, ten goede komen.

Gjalt Loots

01:09:42-01:10:29

We zijn even door de vraag heen Ferry. Heb je nog iets voor ons? Ja, ik zie hem er binnenkomen. Dankjewel. Houden we bij de selectie rekening met regionale spreiding van labs? Zeker, daar gaan we ook naar kijken. Een van de onderdelen van het hebben van een nationale infrastructuur voor labs is ook dat die labs landelijk beschikbaar zijn. Dus een hele sterke concentratie van deelnemers in één specifieke regio, achterbij veel minder waarschijnlijk. We gaan niet op voorhand sturen van het moet daar en het moet op die locatie en het moet op een andere locatie zijn. Maar verspreiding is zeker een positief element bij de beoordeling. Wat zijn functies en activiteiten waar wij op zoek zijn? En is daar een overzicht van? Volgens mij is die vraag net ook al langs geweest.

Joram Nauta

01:10:30-01:13:08

Het staat in de vooraankondiging. En die vooraankondiging is te vinden op de website. Net als heel veel meer informatie. Ik denk ook wel dat als de vragen er een beetje uitlopen. We over kunnen gaan naar de afsluiting. En dat is vooral dat we jullie even meenemen in wat er hierna gaat gebeuren. Want jullie kunnen ons nog tot half september meenemen. Met de vragen die jullie hebben. Of de onduidelijkheden die jullie ervaren. Zodat wij de calltext zo helder en duidelijk mogen kunnen maken. Die mogelijkheid is er. Dat kun je via de CICI website aangeven.

Kun je een reactie plaatsen. Kun je ons vragen stellen. Dat zijn elementen die wij allemaal zullen meenemen. Om de call voor jullie zo duidelijk mogelijk te maken. En te schetsen wat er nodig is om mee te kunnen doen. Op het moment dat we daarmee klaar zijn. Ook waarmee we vandaag klaar zijn. Wij zullen in ieder geval van deze bankkomst een verslag maken. En dat ook delen met jullie. En de vragen die gesteld zijn zullen we meenemen en ook proberen te beantwoorden. Misschien goed om te weten. Feedback wordt in ieder geval anoniem meegenomen en verwerkt. En we nemen al jullie vragen eigenlijk mee. Zodat we straks als we de daadwerkelijke context publiceren. Hoop ik het voor jullie heel duidelijk is wat jullie moeten doen. En hoe jullie het moeten doen en wanneer jullie het moeten doen. Wij realiseren ons dat het tijdschema voor de publicatie ambitieus is. Maar we verwachten wel dat we mid-oktober in ieder geval duidelijkheid kunnen bieden over wanneer en waar je mee kan doen. En we verwachten dat we in november, eind november, de aanmeldingen van jullie massaal mogen ontvangen. En daarmee denk ik dat wij tot een einde komen. Jullie kunnen de vragen die we eventueel nog hebben in de chat blijven stellen. We zullen die blijven nog een tijdje open houden. maar danken we jullie in ieder geval voor jullie aanwezigheid jullie vragen en we hopen dat we jullie in ieder geval voldoende hebben geïnformeerd en enthousiast hebben gemaakt om deel te nemen we snappen dat in het proces van IX Faciliteiten en IX Labs we best wel met elkaar nog een weg af te leggen hebben en die is niet altijd even makkelijk als het gaat over de formulieren en de precieze kaders nou wij hebben er het volste vertrouwen in dat we dit met elkaar kunnen organiseren en dat we ook tot een goede aanvraag kunnen komen. Dus dank jullie wel voor jullie bijdrage. Ik wens jullie nog een mooie maandag toe en dan voor vragen stel ze nog even in de chat of stel ze anders via de website. Dank jullie wel en hopelijk kom ik jullie allemaal tegen tijdens de dialoogronde.

Gjalt Loots

01:13:09-01:13:11

Word vervolgd. Dank jullie wel. Tot snel.